

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De toetsing door de bestuursrechter in milieugeschillen. Over rechterlijke toetsingsintensiteit, bestuurlijke beslissingsruimte en deskundigenadvisering

Leemans, T.C.

Citation

Leemans, T. C. (2008, February 13). *De toetsing door de bestuursrechter in milieugeschillen. Over rechterlijke toetsingsintensiteit, bestuurlijke beslissingsruimte en deskundigenadvisering. Meijers-reeks*. Boom Juridische uitgevers, Den Haag. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/12602>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/12602>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen behorende bij het proefschrift

*De toetsing door de bestuursrechter in milieugeschillen.
Over rechterlijke toetsingsintensiteit, bestuurlijke
beslissingsruimte en deskundigenadvisering*

van Taco Leemans

1. De Afdeling bestuursrechtspraak dient meer aandacht te besteden aan de toetsingsintensiteit. Uit mijn empirisch onderzoek blijkt dat zij soms een onjuiste toetsingsintensiteit aanlegt, dat zij bepaalde toetsingsformuleringen niet consequent gebruikt en dat van sommige door haar gebruikte toetsingsformuleringen de intensiteit onduidelijk is (bijvoorbeeld omdat zij innerlijk tegenstrijdig zijn).
2. Zowel de vergunningverlenende instanties als de Afdeling bestuursrechtspraak hebben zich, gelet op het ontbreken van een wettelijke grondslag daarvan, jarenlang onvoldoende kritisch opgesteld ten opzichte van nationale milieurichtlijnen. De aanpassing van de Wet milieubeheer c.a. aan de Europese IPPC-richtlijn was alleen al nuttig omdat daardoor een groot aantal van deze nationale richtlijnen – door aanwijzing als BBT-document – een formele status heeft gekregen.
3. Ter verbetering van de participatie van partijen aan de beroepsprocedure dient het deskundigenbericht eerst in concept aan partijen te worden voorgelegd. De deskundige kan dan de reactie van partijen op zijn bevindingen en op alle door hem gebruikte informatie verwerken in het definitieve deskundigenbericht.
4. Het deskundigenbericht is in milieugeschillen van grote invloed op de bewijslast van partijen.
5. De opsteller van het deskundigenbericht dient, in ieder geval indien een partij daarom heeft verzocht of indien een partij contra-expertise heeft ingebracht, ter zitting aanwezig te zijn. De Afdeling bestuursrechtspraak zou partijen expliciet moeten vragen of zij prijs stellen op de aanwezigheid van de deskundige.
6. De Afdeling bestuursrechtspraak moet duidelijker aangeven op welke passage(s) van het deskundigenbericht zij haar oordeel baseert. De veelgebruikte overwegingen ‘Gelet op de stukken, waaronder het deskundigenbericht’ en ‘Mede gelet op het deskundigenbericht’ vormen vaak een onvoldoende motivering.
7. Het bestuursrechtelijk bewijsrecht staat nog in de kinderschoenen.

8. De laatste jaren is de vergunningplicht in het milieurecht steeds meer vervangen door algemene regels. Het sluitstuk van deze ontwikkeling vormt het onlangs in werking getreden Activiteitenbesluit, op grond waarvan bovendien geen meldingsplicht meer geldt voor niet-vergunningplichtige bedrijven. Als gevolg hiervan wordt nog maar in een klein aantal gevallen vooraf een beoordeling van de milieugevolgen van een activiteit verricht, en komt het gewicht van de bestuursrechtelijke bescherming van het milieu erg sterk op de handhaving te rusten. Het moet worden betwijfeld of de bescherming van het milieu aldus nog voldoende is gewaarborgd.
9. Ondanks dat de Algemene wet bestuursrecht het bestuursorgaan daartoe verplicht, is een beslissing op bezwaar zelden een daadwerkelijke heroverweging van het primaire besluit.
10. 'In de beperking toont zich de meester', zo luidt het gezegde. Gezien de gemiddelde omvang van een juridisch proefschrift is het de vraag of doctoren in de rechtsgeleerdheid überhaupt hun meestertitel wel verdienen.
11. Het is een misverstand dat scharreleieren diervriendelijk zijn. Zo hoeven kippen volgens het scharrelkeurmerk geen vrije uitloop naar buiten te hebben, mogen 9 kippen per vierkante meter worden gehouden en is het kappen van de snavels toegestaan.
12. Auteurs van wie de achternaam begint met een van de eerste letters van het alfabet verkrijgen sneller dan andere auteurs naamsbekendheid, omdat zij vaker aangehaald worden als mede-auteur of als redactielid (bijvoorbeeld Aaftink e.a. 2008).
13. De overheid moet, vanwege haar voorbeeldfunctie, veel meer aandacht besteden aan de duurzaamheid van de eigen organisatie. Zo zou elke overheidsinstantie duurzaam moeten inkopen (milieuvriendelijke en *fair trade*-catering), duurzaam moeten aanbesteden en een milieujaarverslag moeten publiceren. Alleen het Ministerie van VROM vervult deze voorbeeldfunctie, getuige zijn eerste maatschappelijk jaarverslag dat onlangs is gepubliceerd.
14. Bij een proefschrift dat op 13 februari om 13 uur 45 wordt verdedigd, horen 13 stellingen.